

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 13 maja 2019 r.

WK-I.431.1.53.2018
(WK-IV.431.1.23.2018)

**Pan
Grzegorz Arasymowicz
Wójt Gminy**

**Gmina Sarnaki
ul. Berka Joselewicza 3
08-220 Sarnaki**

Szanowny Panie Wójcie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² Janina Sikorska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadziła kontrolę problemową³ w Gminie Sarnaki (dalej Gmina) z siedzibą urzędu w Sarnakach, przy ul. Berka Joselewicza 3.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej w 2017 r. w rozdziale 85295 – *Pozostała działalność* na realizację zadania w ramach *Programu Wieloletniego „Senior +” moduł I* (dalej zadanie).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).

³ Kontrola przeprowadzona w jednostce w dniach: 11-14 i 18 czerwca 2018 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego i zastrzeżeń wniesionych 2 kwietnia 2019 r. przedkładam Panu Wójtowi **wystąpienie pokontrolne**.

W wyniku kontroli wykorzystania środków finansowych otrzymanych na realizację zadania dokonano następujących ustaleń:

1. Gmina w 2017 r. w rozdziale 85295 klasyfikacji budżetowej otrzymała, na podstawie zawartego z Wojewodą Mazowieckim 10 sierpnia 2017 r. Porozumienia nr 2/MI/2017 r. (dalej Porozumienie), dotację celową w kwocie 296 039,87 zł na dofinansowanie wydatków związanych z *„Utworzeniem i wyposażeniem Dziennego Domu Senior+”*. W Porozumieniu zapisano m.in., że udział środków finansowych własnych Gminy i z innych źródeł pozyskanych przez Gminę wyniesie 133 118,89 zł, a całkowity koszt zadania wyniesie 429 158,76 zł.
Aneks nr 1 z 4 października 2017 r. dodano do treści ww. Porozumienia (§ 8 pkt 1) zapis, że cyt. *„(...) kontrola prowadzona jest w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092)”*.
Aneks nr 2 z 1 grudnia 2017 r. zmieniono zapis dotyczący udziału środków własnych zwiększając ich wysokość do kwoty 136 199,56 zł (bez kwoty z innych źródeł) oraz określając całkowity koszt zadania publicznego na kwotę 432 239,43 zł.
Ponadto Gmina przedłużyła okresy: przebudowy i remontu – do dnia 23 grudnia 2017 r. oraz uzyskania z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łosicach pozwolenia na użytkowanie obiektu – do dnia 27 grudnia 2017 r.
Poza tym, dokonała w kosztorysie przesunięć pomiędzy poszczególnymi rodzajami kosztów. Nowe terminy i wysokość zaktualizowanych kosztów ujęła w *„Programie inwestycji w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020, Edycja 2017”*, stanowiącym załącznik do pisma z 19 października 2017 r., znak UE.042.2.5.2017, skierowanego do Wydziału Polityki Społecznej MUW.
2. Jak wynika z ksiąg rachunkowych Gminy oraz danych wykazanych na ich podstawie w sprawozdaniu rocznym *Rb-28S* za 2017 r. z *wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego*, wydatki na ww. cel wyniosły ogółem 480 519,06 zł, (w tym: w ramach Porozumienia – 432 239,43 zł, z tego z dotacji – 296 039,87 zł i ze środków własnych gminy – 136 199,56 zł, poza Porozumieniem Gmina wydatkowała 48 279,63 zł).

3. Dotację Gmina wydatkowała na:
- zaadoptowanie i wyremontowanie pomieszczeń w kwocie 249 999,87 zł, którą ujęła w ewidencji wydatków w § 6050 – *wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*,
 - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 46 040,00 zł, którą ujęła w ewidencji wydatków w § 4210 – *zakup materiałów i wyposażenia*.
4. Gmina na zadanie wydatkowała, w ramach Porozumienia środki własne w wysokości 136 199,56 zł, co stanowi 31,51 % wydatków zadania i jest zgodne z § 4 pkt 1 Porozumienia.
5. Kwoty wydatków ujętych w księgach rachunkowych 2017 r. Gminy były zgodne z dowodami księgowymi stanowiącymi podstawę ich zaewidencjonowania.
6. Dowody księgowe będące podstawą dokonanych wydatków w Gminie spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości⁴.
7. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy .
8. Wydatki klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji⁵.
9. Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
10. Gmina nie odzyskała podatku VAT z tytułu realizowanego zadania⁶.
11. Gmina koszty inwestycji rozliczyła w miesiącu styczniu roku następnego – 2018 r. Środek trwały o wartości 414 603,68 zł przyjęła na stan majątku gminy 31 stycznia 2018 r. dowodem OT – Przyjęcie środka trwałego Nr 1/2018.
12. Gmina, na wniosek Wójta Gminy z 12 stycznia 2018 r., uzyskała Decyzją Nr 02.K.2018 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Łosicach 15 stycznia 2018 r. – pozwolenie na użytkowanie obiektu, tj. po terminie wynikającym z zawartego Porozumienia.
- Wójt gminy Sarnaki sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego pt. *Utworzenie Dziennego Domu Senior+ w Nowych Hołowczycach w okresie 08.05.2017 r. do 31.12.2017 r. określonego w Porozumieniu*. złożył 29 grudnia 2017 r. do Wydziału Polityki

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji – Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.).

⁶ Oświadczenie Wójta Gminy Sarnaki – akta kontroli str. 144.

Spółecznej MUW, w którym zawarł informację, że: 15 stycznia 2018 r. uzyskana zostanie decyzja o pozwoleniu na użytkowanie i rozpoczęcie działalności Dziennego Domu Senior+. Ponadto oświadczył, że załącznikiem do sprawozdania jest *Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu* oraz poświadczył inne kwoty wykorzystania środków własnych i ogółem, niż wynikające z ewidencji księgowej i wykazane w sprawozdaniu Rb-28S, odpowiednio, 137 729,84 zł i 433 769,71 zł.

Mając na względzie powyższe ustalenia, złożone przez Wójta oświadczenie w tym sprawozdaniu o treści cyt. „(...) wszystkie podane w niniejszym sprawozdaniu informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym” oraz „(...) wszystkie kwoty wymienione w zestawieniu faktur (rachunków) zostały faktycznie poniesione” – jest nieprawdziwe.

13. Po dokonaniu oględzin pomieszczeń Dziennego Domu Senior+ stwierdzono, że w przyjętym 31 stycznia 2018 r. do użytku budynku wyremontowano pomieszczenia, a zakupione wyposażenie znajduje się w pomieszczeniach.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niedochowanie terminu wykonania zadania publicznego poprzez naruszenie treści § 1 ust 2⁷ i 6⁸ Porozumienia, w którym określono termin realizacji zadania na 31 grudnia 2017 r., w wyniku czego skutkuje to zwrotem otrzymanej dotacji w wysokości 296 039,87 zł, jako dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Wskazać należy, że naruszone zostały przez Gminę zasady określone w art. 126 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że środki otrzymane z budżetu państwa przez jednostki samorządu terytorialnego na zadania publiczne podlegają szczególnym zasadom rozliczania. Gmina przyjęła obiekt – Dzienny Dom „Senior+” 31 stycznia 2018 r. na stan majątku Gminy⁹.

⁷ § 1 ust. 2 Porozumienia z Wojewodą cyt. „ Na warunkach określonych w niniejszym Porozumieniu, Zleceniodawca przyznaje Zleceniobiorcy środki finansowe (...) w formie dotacji, której celem jest realizacja zadania publicznego określonego w niniejszym porozumieniu, w sposób zgodny z postanowieniami tego porozumienia, przez co rozumie się w szczególności zgodność realizacji zadania z opisem działań, harmonogramem i kosztorysem”.

⁸ § 1 ust. 6 Porozumienia z Wojewodą cyt. „(...) oferta oraz zawarty w niej opis poszczególnych działań/harmonogram/kosztorys, o których mowa w ust. 1, są załącznikami do niniejszego Porozumienia i stanowią jego integralną część”.

⁹ Gmina ujęła inwestycję w ewidencji księgowej na kontach 080-9 środki trwałe w budowie i 130-2 rachunek bieżący jednostki wg klasyfikacji budżetowej w dziale 852, rozdziale 85295 i § 6050 w miesiącu grudniu 2017 r. W dniu 12 stycznia 2018 r. Wójt Gminy wystąpił do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łosicach z

2. Wydatkowanie dotacji w 4 przypadkach – w kwocie 146,88 zł¹⁰ z naruszeniem normy określonej w § 9 ust. 2 Porozumienia dopuszczającej możliwość przesunąć do 10% wartości w określonych kosztorysem kategoriach wydatków, co skutkuje jej zwrotem do budżetu państwa wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie przez Gminę dochodu w wysokości 569,36 zł, otrzymanego z tytułu odsetek od gromadzonych środków pieniężnych dotacji w rozdziale 85295 klasyfikacji budżetowej na oprocentowanym rachunku bankowym, które Gmina zaewidencjonowała jako dochody własne. Ww. odsetki Gmina przekazała w toku kontroli na rachunek bankowy MUW¹¹ nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, zgodnie z § 10 pkt 6 Porozumienia.

Podsumowując wyniki kontroli, w 2017 r. wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację wydatków w rozdziale 85295 klasyfikacji budżetowej w ramach Porozumienia została oceniona **negatywnie**.

W związku z powyższym proszę o dokonanie wpłaty kwoty 296 039,87 zł¹², wraz z odsetkami naliczonymi w wysokości określonej jak od zaległości podatkowych, gdyż dotacja jest podstawową formą finansowego wsparcia określonych działalności, transfer środków publicznych dokonywany jest na podstawie ustawy o finansach publicznych. Rozliczenie dotacji stanowi potwierdzenie spełnienia wszystkich wymogów związanych z jej wykorzystaniem.

wnioskiem o udzielenie pozwolenia na użytkowanie Dziennego Domu Senior +. Po uzyskaniu pozwolenia 15 stycznia 2018 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego na użytkowanie *Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Seniorów – Dzienny Dom Senior Wigor w miejscowości Hołowczyce 79*, gmina rozliczyła inwestycję w księgach rachunkowych 31 stycznia 2018 r., ujmując w ewidencji księgowej na koncie 011-1 *środki trwałe* dowodem PK – poleceniem księgowania nr 145 –środek trwały o wartości 414 603,68 zł.

¹⁰ W części II kosztorysu dotyczącego kosztów wyposażenia pomieszczeń zapisano w poz. 6 pn. drobny sprzęt kuchenny na kwotę 1 400,00 zł, możliwe przesunięcie 10% wynosi 140,00 zł (1400,00 + 140,00 = 1 540,00 zł), wydatek wynosi 1 575,69 zł do zwrotu 35,69 zł; poz. 11 pn. urządzenie wielofunkcyjne na kwotę 1 240,00 zł, przesunięcie 10% wynosi 124,00 zł (1240 – 124,00 = 1 116,00 zł) wydatek wynosi 1 079,00 zł, kwota do zwrotu 37,00 zł; poz. 26 pn. sprzęt CD/MP3+głośniki na kwotę 650,00 zł, przesunięcie 10% wynosi 65,00 zł (650,00 – 65,00 = 585,00 zł), wydatek 529,00 zł, kwota do zwrotu 56,00 zł; poz. 29 – szafki indywidualne do szatni z wieszakami na kwotę 4 250,00 zł, przesunięcie 10% wynosi 425,00 zł (4 250 – 425,00 = 3 825,00 zł), wydatek 3 806,81 zł, kwota do zwrotu 18,19 zł.

¹¹ Wyciąg bankowy nr 121 z 21 czerwca 2018 r. – 569,36 zł.

¹² W związku z przypisaniem całej kwoty dotacji do zwrotu – nie dokonano zalecenia obejmującego pkt 2 nieprawidłowości.

W przypadku dotacji celowych termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji określa umowa¹³ zawarta między jednostką udzielającą dotacji a beneficjentem realizującym zadanie publiczne. Zasady wykorzystania dotacji oraz skutki uchybień w tym zakresie uregulowane są przepisami ustawy o finansach publicznych, ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych¹⁴ oraz kodeksu karnego skarbowego¹⁵.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych pojęcie wykorzystania dotacji następuje w szczególności poprzez: zapłatę za zrealizowane zadanie na które dotacja była udzielona albo realizację celów wskazanych w odrębnych przepisach. Użycie określenia „w szczególności” wskazuje, że wymienione sposoby nie są jedynymi możliwymi. Wyraźne wskazanie zapłaty jako formy wykorzystania dotacji stanowi konsekwencję metody kasowej stosowanej w planowaniu i sprawozdawczości budżetowej. Dokonanie zapłaty jest czynnością formalną, stanowiącą naturalne następstwo czynności poprzedzających, samo zaangażowanie wydatku budżetowego nie jest wykorzystaniem dotacji. Cel co prawda został osiągnięty lecz po terminie określonym w umowie narażając tym samym środki publiczne na ryzyko ich utraty.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z wyrazami szacunku

z up. Wojewody Mazowieckiego
Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli

¹³ Umowa określa w szczególności: wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, termin wykorzystania dotacji (nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego), termin i sposób rozliczenia dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji (najpóźniej do 31 stycznia roku następnego).

¹⁴ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1458, ze zm.).

¹⁵ Ustawa ustalonym w umowie – Kodeks Karny Skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958, ze zm.).